

M8 Augoša, daudzveidīga un partnerīga ekonomika

Mērķis ir orientēts uz daudzveidīgu ekonomikas izaugsmi pilsētā un dialoga veicināšanu starp pilsētas attīstībā iesaistītajām pusēm (uzņēmējiem, pašvaldības iestādēm, valsts iestādēm, sabiedriskajām un citām institūcijām), lai veicinātu stabili Rīgas konkurētspējas pieaugumu.

Rīgas ekonomika pēckrīzes periodā turpina sekmīgi attīstīties. Pēc CSP datiem, 2011.gadā Rīgas IKP pieauga par 5,4%, sasniedzot 7 162 miljonus latu. Prognozes liecina, ka līdzīga tendence varētu saglabāties arī 2012. un 2013.gadā. Būtiski palielinājies ir tirgus sektora ekonomiski aktīvo statistikas vienību skaits – no 50,7 tūkstošiem 2009.gadā līdz 60,6 tūkstošiem 2012.gadā. Uzņēmumu skaita palielināšanās pozitīvi ietekmējusi situāciju darba tirgū – samazinājies bezdarba līmenis līdz 5,6% 2013.gada beigās, nodarbināto skaits palielinājies par 2,4 procentpunktiem un vidēji 2013.gadā bija 290,1 tūkstoši nodarbināto, kā arī pieaugusi vidējā bruto darba samaksa – līdz 573 Ls. Tajā pašā laikā atsevišķas iedzīvotāju grupas, īpaši gados vecāki cilvēki, personas ar zemu izglītības līmeni un kvalifikāciju, kā arī jaunieši, situācijas uzlabošanos izjūt vājāk. Par to liecina arī augstais Džini koeficients⁸⁶ – 33,7 % 2012.gadā.

„Swedbank Business Network” 2014.gadā veiktā aptauja⁸⁷ rāda, ka salīdzinājumā ar 2012.gadu uzlabojies iedzīvotāju vērtējums par dažādu faktoru ietekmi, kas kavē sākt savu biznesu. Visbūtiskāk samazinājies iedzīvotāju skaits, pēc kuru domām ekonomiskā situācija nav piemērota uzņēmējdarbības sākšanai – šogad tā uzskata 27% respondantu, kamēr 2012.gadā tā domāja teju puse – 43%. Pēdējo divu gadu laikā par 10 procentpunktiem samazinājies to iedzīvotāju skaits, kas norāda uz zināšanu trūkumu kā kavēkli sava biznesa sākšanai. Šogad iedzīvotāji kļuvuši arī motivētāki, drosmīgāki un pārliecinātāki par savu biznesa ideju dzīvotspēju. Lai arī kopumā iedzīvotāju vērtējums par šķēršļiem biznesa sākšanai ir uzlabojies, tomēr šogad ir kļuvis kritiskāks viedoklis par savām spējām vadīt uzņēmumu. Ceturtdaļa aptaujāto domā, ka neatbilst uzņēmēja tipam un tas kavē sākt savu biznesu. Salīdzinot ar 2012.gadu, šādi domājošo īpatsvars pieaudzis par 11%. Lielākais šķērslis biznesa sākšanai, pēc iedzīvotāju domām, aizvien ir finansējuma pieejamība.

⁸⁶Džini koeficients variē no 0 līdz 100. Džini koeficients ir 0, ja pastāv absolūta ienākumu vienlīdzība (t.i., visiem iedzīvotājiem ir vienādi ienākumi), bet, jo vairāk tas tuvojas 100, jo lielāka ir ienākumu nevienlīdzība

⁸⁷ „Swedbank” iedzīvotāju aptauja veikta 2014.gada martā sadarbībā ar „OMD Latvia”, aptaujājot 833 respondentus vecumā no 15-60 gadiem Rīgā, citās Latvijas pilsētās un lauku rajonos

To, ka Latvijā ir arvien vieglāk nodibināt jaunu uzņēmumu, apliecina arī Pasaules Bankas „Ease of doing Business 2014” indeksa dati par uzņēmējdarbības sākšanu. 2013.gadā kategorijā Latvija pakāpusies no 59.vietas uz 57., bet kopumā indeksā ierindojas 24.vietā. Uzņēmējiem labvēlīgas vides novērtējumā Latvija atrodas 9.vietā ES dalībvalstu vidū. Pasaules Banka ir atzinusi Latviju kā vienu no TOP 30 līderēm, kas pēdējo divu gadu laikā ir veikušas nozīmīgas reformas uzņēmējdarbības uzlabošanai vairāk nekā trīs jomās.⁸⁸

Lursoft veiktais pētījums liecina, ka aizvien lielāku lomu Latvijas ekonomikā ieņem mikro un mazie uzņēmumi. Rezultāti atklāj, ka šobrīd Latvijā reģistrēto mikro un mazo uzņēmumu skaits veido vairāk nekā 94% no kopējā Latvijā reģistrēto uzņēmumu skaita. Jāpiebilst, ka lielākā daļa mikro un mazo uzņēmumu koncentrēti galvaspilsētā Rīgā. Pētījuma dati rāda, ka gandrīz ceturtā daļa jeb 24,5% no visiem Latvijas mikro un mazajiem uzņēmumiem savu pamatdarbību saista ar mazumtirdzniecību vai vairumtirdzniecību (izņemot automobilus un motociklus). Tāpat pētījums liecina, ka Rīgā uzņēmumu vadītāji un īpašnieki ir gados jaunāki. Pozitīvi vērtējama tendence, ka kopš 2011.gada palielinājies no jauna reģistrēto uzņēmumu īpatsvars salīdzinājumā pret likvidētajiem uzņēmumiem – uz 5 jaunreģistrētajiem uzņēmumiem Rīgā reģistrēts 1 likvidēts uzņēmums (Latvijā – vidēji uz 4 jaunreģistrētajiem – 1 likvidēts). Tas, savukārt, liecina, ka Rīgas iedzīvotāji ir uzņēmīgāki, drošāki, nebaidās riskēt un uzsākt uzņēmējdarbību. Apkopojot Latvijā reģistrēto uzņēmumu kopskaitu, redzams, ka gandrīz 49% no tiem atrodas Rīgā. Nākotnē Rīgas mikro, mazajiem un vidējiem uzņēmumiem būtu jāpieliek lielāka uzmanība uzņēmuma darbības efektivitātei, jo no visiem valstī strādājošajiem uzņēmumiem, kuri 2012.gadā darbojušies ar zaudējumiem, 57% reģistrēti Rīgā.⁸⁹

Arvien vairāk tiek rīkoti dažādi konkursi, pasākumi biznesa attīstībai gan Rīgā, gan Latvijā, kurus informatīvi atbalsta arī RD. Pārskata periodā jau septīto gadu norisinājās konkurss „Ideju kauss 2013”, ko rīko LIAA ar mērķi veicināt jaunu uzņēmumu veidošanos un sekmēt Latvijas ekonomikas izaugsmi, kas tiek īstenots projekta „Inovatīvas uzņēmējdarbības motivācijas programma” ietvaros, ko līdzfinansē ERAF un ES.

2013.gada 29.–30.maijā Rīgā notika 15. Baltijas Attīstības foruma samits un Baltijas biznesa arēna, kas pulcēja reģiona ietekmīgākos lēmumu pieņēmējus no politiskām, uzņēmējdarbības un akadēmiskajām aprindām, kā arī vietējo un starptautisko presi. Forumā mērķis bija veicināt BJR turpmāko attīstību konkurētspējas, ilgtspējīgas ekonomiskās izaugsmes un infrastruktūras attīstības ziņā, kā arī citos jautājumos saskaņā ar ES Stratēģiju BJR.

2013.gada 14.martā notika CONNECT Latvija organizēts „Komandas veidošanas forums 2013”, kura ietvaros inovatīvu projektu, ideju un izgudrojumu autori

⁸⁸ Ziņojumu par Latvijas tautsaimniecības attīstību, Latvijas Republikas Ekonomikas ministrija, 2013

⁸⁹ www.lursoft.lv

prezentēja savas izstrādnes potenciālajiem biznesa partneriem – uzņēmējiem, mentoriem, ekspertiem, zviedru investoriem un menedžeriem. Foruma mērķis bija palīdzēt satikties izgudrojumu un inovatīvu projektu autoriem ar potenciālajiem partneriem, lai veidotu sadarbību inovačiju uzņēmējdarbības ideju attīstībai un radītu jaunus, augstas pievienotās vērtības uzņēmumus. Tāpat CONNECT Latvija organizēja „Uzņēmēju iespēju forumu”, kurā tika aicināti piedalīties uzņēmēji, izgudrotāji un investori, kas meklē partnerus biznesa izaugsmei un/vai plāno piesaistīt investīcijas.

Mērķa ietvaros izvirzīti 6 uzdevumi. Dažāda veida aktivitātes tika veiktas visos no tiem. Jāatzīmē, ka mērķa ietvaros izvirzītie uzdevumi ir saistīti arī ar prioritāro mērķi *PM3 Uz starptautisku sadarbību vērsta ekonomikas attīstību* un mērķi *M7 Augstas pievienotās vērtības konkurētspējīga ekonomika īstenošanu*.

U8.1. Veicināt kvalitatīvas infrastruktūras attīstību un pieejamību uzņēmējiem

2013.gadā apstiprināti jauni Rīgas domes saistošie noteikumi „Par pašvaldības nodevu par pašvaldības infrastruktūras uzturēšanu un attīstību Rīgā”, nodrošinot uzlabotu pašvaldības nodevas par pašvaldības infrastruktūras uzturēšanu un attīstību Rīgā (turpmāk – Nodeva) aprēķināšanas formulu un atlaižu piemērošanas kārtību gadījumos, kad ir veikts ieguldījums pilsētas infrastruktūrā, kā arī precizētus nosacījumus Nodevas samaksas termiņu pagarināšanai. 2013.gadā no Rīgas pilsētas infrastruktūras fonda (turpmāk – Fonds) piešķirti līdzekļi 4 jaunu infrastruktūras projektu īstenošanai. Uz 2013.gada sākumu ieviešanā bija 32 Fonda finansēti infrastruktūras projekti, no kuriem 24 projekti 2013.gadā pabeigti, no jauna uzsākti – 4 un uz gada beigām ieviešana turpinājās 12 projektiem.

Pārskata gadā tika izstrādāta vienota kārtība zemes gabalu iznomāšanai Rīgas parkos komercdarbības veikšanai. Tika noteiktas iespējamās teritorijas parkos, kur būtu iespējama komercdarbība, vienlaikus nodrošinot parku vienotu apsaimniekošanu, labiekārtošanu, uzturēšanu un izmantošanu sabiedrības interesēs. Izvēlētās platības atrodas tādās vietās, lai nebojātu apstādījumus un parku ainavisko kvalitāti. Iznomātajās teritorijās drīkstēs izvietot tikai īslaicīga rakstura nojumes vai piepūšanās atrakcijas.⁹⁰

Turpinot labiekārtot ielu tirdzniecības vietas, pie kapiem tika izvietoti soli ar tirdzniecības galddiem, kā arī uzstādītas konteinera tipa tualetes.

Tika strādāts pie uzņēmējdarbības funkciju nodrošināšanai nepieciešamo teritoriju tematiskā plānojuma izstrādes, kā ietvaros veikti šādi pētījumi: Rīgas teritorijas plānojuma 2006.–2018.gadam realizācijas izvērtējums, Līvu laukuma un tā tuvākās apkārtnes turpmākās attīstības alternatīvo scenāriju analīze, ekspertu konsultāciju sniegšana teritorijas attīstības dokumentu ekonomiskās atdeves vērtējuma metodoloģijas izstrādes uzsākšanai un Rīgas brīvostai adaptētu priekšlikumu izstrāde

⁹⁰ www.leta.lv

par ostas teritorijas plānošanas risinājumiem, kas īstenojami ar teritorijas plānošanas instrumentiem.

U8.2. Atbalstīt mazo un vidējo uzņēmumu veidošanos un attīstību

2013.gadā RP veikusi dažādas aktivitātes, lai veicinātu uzņēmējdarbības attīstību pilsētā, piemēram, sadarbībā ar biedrību „Latvijas Mazo un vidējo uzņēmumu forums” līdzdarbojās iniciatīvas „Mazā biznesa diena” un Rīgas reģionālā semināra organizēšanā. Potenciālajiem investoriem sniedza nepieciešamo informāciju par Rīgu, iekaitot datus par ekonomikas un tirgus dinamiku, kā arī darbaspēka pieejamību, priekšrocībām un uzņēmējdarbības atbalsta programmām. Sadarbībā ar AS „Swedbank” īstenoja grantu programmu „Atspēriens”, kuras ietvaros divu uzņēmējdarbības ideju konkursos tika saņemti 205 pieteikumi un atbalstu piešķīra 16 jaunām uzņēmējdarbības idejām, piešķirot kopumā 92 937,20 Ls. Kopš programmas uzsākšanas tās realizācijai kopumā atvēlēti 500 000 Ls un 10 konkursos ir atbalstītas 100 jaunas idejas.

Līdz ar „Atspēriens” 10.konkursu tika aizsākts „Atspēriens” mentoru klubs, kurā iepriekšējo konkursu laureāti dalījās pieredzē ar topošajiem uzņēmējiem, stāstot par biznesa attīstības procesā izmantotajām metodēm, izaicinājumiem, gūtajiem sasniegumiem un pielautajām klūdām. Grantu programma „Atspēriens” turpinās piedāvāt ne tikai finansiālu atbalstu uzvarētājiem, bet arī jaunas zināšanas ikvienam interesentam, organizējot bezmaksas seminārus par pieteikšanos „Atspēriena” konkursam un citām uzņēmējdarbībā svarīgām tēmām.⁹¹

Uzdevuma ietvaros RP iznomāja pašvaldības nekustamā īpašuma telpas ar platību 4145,4 m² komercdarbības veikšanai 19 nomniekiem – sabiedrībām ar ierobežotu atbildību (noliktavas, darbnīcas, konditorejas cehs, kafejnīcas, veikali u.c.), 16 SIA „Rīgas namu pārvaldnies” organizācijām ar platību 3604,9 m² un 2 sabiedriskā labuma organizācijām ar platību 261,1 m².

U8.3. Veicināt sadarbību starp Rīgas pašvaldību, valsts institūcijām un privāto sektoru

Arvien vairāk RD iestādes un struktūrvienības sadarbojas gan ar valsts institūcijām, gan privāto sektorū. Noslēgti sadarbības līgumi ar Latvijas augstskolām (Latvijas Universitāti, Biznesa augstskolu „Turība”, Rīgas Tehnisko universitāti) par tajās studējošo jauniešu stažēšanos RD struktūrvienībās un citās iestādēs. Tāpat pārskata gadā tika parakstīts sadarbības līgums starp RD un RISEBA. Līgums paredz, ka abas puses sadarbosis, lai attīstītu RISEBA Radošo biznesa inkubatoru, piesaistītu ārvalstu studentus, kā arī rastu iespēju RISEBA studentiem un mācību spēkiem iesaistīties dažāda veida Rīgas pašvaldības projektu realizācijā.

RD ir noslēgusi sadarbības līgumus ar 92 privātajām izglītības iestādēm, lai nodrošinātu pirmsskolas izglītības pakalpojuma pieejamību Rīgas pilsētas

⁹¹ www.investeriga.lv

administratīvajā teritorijā. Sadarbības iestāžu skaits pieaug: 2011.gadā, uzsākot līdzfinansējuma izmaksas, sadarbības līgumi tika noslēgti ar 60 privātajām izglītības iestādēm, 2012.gadā – papildus vēl ar 10 un 2013.gadā – papildus vēl ar 22 iestādēm.

RP ir piedalījusies Rīgas uzņēmēju biedrības un Biznesa augstskolas „Turība” jauno uzņēmēju sanāksmē ar prezentāciju par Stratēģijas projektiem un ar uzņēmējdarbības attīstību saistītiem faktoriem to ietvaros, kā arī Eiropas Komisijas organizētajā Eiropas mazo un vidējo uzņēmumu Asamblejā Viļnā un LIAA organizētajā Biznesa forumā. Stratēģijas izstrādes ietvaros tika organizēta arī tematiskā uzņēmējdarbības darba grupa, kuras laikā tika identificēti nepieciešamie darbības virzieni pašvaldībā uzņēmējdarbības atbalstam un veicināšanai.

RD kopš 2012.gada uzsākusi jauno uzņēmējdarbības ideju atbalsta instrumentu, kas pieejami Rīgā veidojamiem uzņēmumiem, apzināšanu. Notikušas intervijas ar radošo industriju inkubatora „Creative Andrejsala”, Latvijas Tehnoloģiskā parka, Latvijas Tehnoloģiskā centra, Jauno uzņēmēju centra, AS „Swedbank” Uzņēmējdarbības kompetences centra, biedrības „Connect Latvija”, kā arī Latvijas Universitātes un Rīgas Tehniskās universitātes studentu inkubatoru pārstāvjiem.⁹²

Nodrošinot Rīgas pilsētas interešu pārstāvniecību uzņēmējdarbības attīstības jautājumos, RP, sadarbojoties ar valsts institūcijām, 2013.gadā iesaistījās arī ES struktūrfondu 2014.–2020.gadam plānošanas perioda atbilstošo dokumentu izstrādē.

U8.4. Veicināt investīciju piesaisti

RP organizē un piedalās dažādu organizāciju rīkotās aktivitātēs kā Latvijā, tā ārvalstīs, lai popularizētu pilsētas ekonomikas vides piedāvātās iespējas un informētu par aktualitātēm ekonomikas jomā. Veicinot ekonomikas attīstību, nodrošināta Rīgas pārstāvniecība Latvijas tehnoloģiskā centra, Latvijas Tehnoloģiskā parka un starptautiskā pilsētu sadarbības tīkla EUROCITIES Ekonomikas foruma un Hanzas pilsētu ekonomikas foruma darbībā.

2013.gadā organizēta un nodrošināta Rīgas pilsētas un partneru (10 stenda partneri, prezentēti vairāk kā 15 investīciju projekti) dalība izstādē „MIPIM-2013” Kannās, Francijā, kas ir Eiropā lielākā un prestižākā nekustamā īpašuma un investīciju izstāde-forums. Izstāde pierādīja nekustamā īpašuma tirgus stabilizāciju un pieaugušo investoru interesu par Baltijas un Skandināvijas reģionu, kā arī to, ka Rīga, pateicoties regulārai un aktīvai dalībai un prezentācijai izstādē, ir ieguvusi stabilu atpazīstamību investoru un nekustamo īpašumu speciālistu vidū.

RD nodrošināja ārvalstu investoru un uzņēmēju intereses pārstāvošo investoru informācijas pieprasījumu apstrādi. 2013.gadā sniegtas konsultācijas uzņēmējiem no Igaunijas, Lielbritānijas, Krievijas, Čehijas, Indijas, Apvienotajiem Arābu Emirātiem un Nīderlandes, kā arī regulāri sniepta informācija par Rīgu un uzņēmējdarbības

⁹² www.investeriga.lv

iespējām pilsētā Čehijas-Latvijas, Beļģijas-Latvijas, kā arī Vācijas-Latvijas lietišķās sadarbības struktūrām.

Pārskata gadā tika atjaunota RD Investīciju un uzņēmējdarbības veicināšanas padome kā sadarbības instruments ar ārvalstu vēstniecībām ārzemju investoru piesaistei.⁹³

Tika nodrošināta 2012.gadā izveidotā ekonomikas, uzņēmējdarbības un investīciju portāla www.investinriga.com darbība un aktuālās informācijas ievietošana. Portāls ir izveidots ar mērķi veicināt uzņēmējdarbības attīstību, kā arī, lai sekmētu ārvalstu investīciju piesaisti Rīgas pilsētai.

Izdota grāmata par pilsētas attīstības norisēm un tendencēm pēdējo četru gadu laikā „Rīga. Pilsēta, kas dzīvo 2009.–2013.”, izdoti izdevumi „Rīgas ekonomikas profils 2012” un „Rīga skaitļos 2012”. Izveidoti izdevumu „Rīgas ekonomikas profils 2013” un „Rīgas ekonomikas profils 2013” maketi, kā arī nodrošināta Rīgas pilsētas raksturojuma iekļaušana „Life science Cluster” partneru katalogā.

Jau otro gadu RD sadarbībā ar Latvijas Mašīnbūves un metālapstrādes rūpniecības asociāciju, Latvijas Investīciju un attīstības aģentūru un Starptautisko izstāžu rīkotājsabiedrību BT 1 rīkoja biznesa forumu „Industrial Riga”. Forums notika starptautiskās mašīnbūves, metālapstrādes, automatizācijas, elektronikas, elektrotehnikas, instrumentu un jauno tehnoloģiju izstādes „Tech Industry 2013” ietvaros, kas ir gada nozīmīgākais un lielākais mašīnbūves un metālapstrādes pasākums Baltijas reģionā.

U8.5. Veicināt nodarbinātību, atbalstīt jaunu darba vietu izveidošanu un esošo saglabāšanu

Pašvaldība tiešā veidā nevar nodrošināt uzdevuma izpildi, jo tai ir ierobežoti instrumenti un resursi jaunu darba vietu izveidošanā. Taču to var panākt, veicinot uzņēmējdarbību – sakārtojot uzņēmējdarbības vidi, infrastruktūru. Līdz ar to šī uzdevuma izpilde saistīta ar uzdevuma U8.1. *Veicināt kvalitatīvas infrastruktūras attīstību un pieejamību uzņēmējiem*, kā arī uzdevuma U6.9. *Veicināt atbalstu bezdarbniekiem* izpildi.

U8.6. Veicināt iedzīvotāju pievēršanos komercdarbībai

Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam paredz, ka ekonomika ir viens no pilsētas attīstības balstiem un ekonomikas galvenais dzinējs ir uzņēmējdarbība, bet pašvaldības sūtība ekonomikas attīstībā – uzņēmējdarbības sekmēšana, tai skaitā kopā ar valsti veidojot labvēlīgu uzņēmējdarbības vidi un veicinot inovatīvu tehnisko risinājumu ieviešanu.⁹⁴

⁹³ www.leta.lv

⁹⁴ Minētie dokumenti apstiprināti ar RD 27.04.2014. lēmumu Nr.1173 „Par Rīgas attīstības programmas 2014.–2020.gadam un Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030.gadam apstiprināšanu”

Jāatzīmē, ka minētais uzdevums ir cieši saistīts ar mērķa M8 uzdevumu *U8.2. Atbalstīt mazo un vidējo uzņēmumu veidošanos un attīstību, U8.3. Veicināt sadarbību starp Rīgas pašvaldību, valsts institūcijām un privāto sektoru un mērķa M7 Augstas pievienotās vērtības konkurētspējīga ekonomika uzdevumu U7.3 Veicināt radošo industriju attīstību ietvaros paveikto.*

Mērķa rezultātu sasniegšanā un tam pakārtoto uzdevumu izpildē piedalījās PAD, IKSD, MVD, Sabiedrisko attiecību nodaļa, Rīgas Austrumu izpilddirekcija, SIA „Rīgas namu pārvaldnieks”, Rīgas Pārdaugavas izpilddirekcija un RPB.

Secinājumi

Latvijas, tai skaitā Rīgas tautsaimniecības turpmākā attīstība joprojām būs cieši saistīta ar eksporta iespējām, tāpēc lielākais Latvijas izaugsmes risks ir saistīts ar globālās ekonomikas attīstību. Būtiski ir veicināt uzņēmējus apgūt jaunus tirgus, piemēram, piedaloties starptautiskās izstādēs un dibinot jaunus biznesa kontaktus. Tāpat pilsētas pašvaldībai svarīgi turpināt uzņēmējdarbības vides uzlabošanas pasākumus – meklēt potenciālos sadarbības partnerus un uzlabot infrastruktūru, tādā veidā veicinot ekonomikas izaugsmi pilsētā.

Nemot vērā, ka lielākais šķērslis biznesa sākšanai, pēc iedzīvotāju domām, aizvien ir finansējuma pieejamība, svarīgi ir informēt topošos uzņēmējus par tradicionāliem „start-up” kompāniju pamata finansējuma avotiem – investoru piesaisti, grantu programmām, valsts atbalstu.

Nozares eksperta viedoklis

Valērijs Stūris, Vecākais ekonomikas konsultants, Valsts prezidenta kanceleja

Straujas ekonomiskās izaugsmes rezultātā ir konstatētas tirgus nepilnības jomās, kuras ir būtiskas sabiedrības drošībai, tāpēc ir nepieciešams nodrošināt saprātīgu kontroles un uzraudzības procesu. Nemot vērā Zolitūdes traģēdijas pieredzi, nepieciešams rūpīgāk uzraudzīt attīstītāju projektu kvalitāti visos projekta attīstības posmos, tehnoloģiskā aprīkojuma atbilstību, kā arī objektu telpisko izvietojumu, lai sabalansētu šī brīža ekonomiskos ieguvumus un ar to ekspluatācijas nākotnes riskiem.

Nākamā attīstības posma ekonomisko mērķu sasniegšanu var atbalstīt uzņēmējdarbības ētikas principu ieviešana, kas ļautu aizstāt administratīvo slogu un samazināt ārējās kontroles nepieciešamību. Tāpat atbalstīt var papildus ieguldījumus transporta un ikdienas komutācijas plānošanā, lai samazinātu komercuzņēmumu un institūciju pārvadājumu un preču piegādes izmaksas.

Atbalstīt publisko iepirkumu sistēmu, kas veicinātu kvalitatīvu produktu iepirkumu un pilsētas – lauku padziļinātu sadarbību. Rīgas pilsēta ir lielākais vietējās saražotās produkcijas patēriņtājs, savukārt reģiona iedzīvotāji galvenokārt izmanto pilsētas

iespējas, lai iegādātos rūpniecības preces vai saņemtu pakalpojumus. Savstarpēja sadarbība palielinātu pakalpojumu izmantošanas intensitāti un budžeta ieņēmumus.

Nozares eksperta viedoklis

Elīna Egle, SIA „Baltic Id” valdes priekšsēdētāja

RD veikusi virkni pētījumu par uzņēmējdarbības vides uzlabošanas vajadzībām, kas dod cerību, ka nākotnē tiks strādāts pie uzņēmējdarbības atbalsta stimuliem.

Ir nepieciešams izstrādāt diferencētus atbalsta instrumentus uzņēmējdarbības veicināšanai Rīgā: administratīvo šķēršļu mazināšana (e-vide), lēmumu pieņemšanas caurspīdība (komunikāciju platforma), sociālās partnerības (t.sk. sociālā dialoga) praktiska ieviešana pašvaldības darbā, nodokļu un citu nodevu atlaižu stimulu izstrādāšanas jaunajiem un mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) sektorā strādājošiem uzņēmējiem, kā arī nosacījumu izstrāde investoru piesaistei, iekļaujot nodarbinātības, atbildīgu un ilgtspējīgu investīciju komponenti.

8.1.tabula

Stratēģiskā mērķa M8 „Augoša, daudzveidīga un partnerīga ekonomika” rādītāji

Rādītājs	Datu avots	Iepriekšējo periodu vērtības, gads							Tendence pret iepriekšējo gadu	Tendence pret iepriekšējo gadu vidējo rādītāju	Plānotais ilgtermiņa attīstības virziens
IKP Rīgā (faktiskajās cenās, milj. Ls)	CSP	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	↑	↑	Vienmērīgi pieaug
		4960	6381	8098	8036	6928	6797	7162			
IKP Latvijā (faktiskajās cenās, milj. Ls)	CSP	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	↑	↑	Palielinās
		14721	16085	13070	12784	14275	15520	16386			
IKP Rīgā uz vienu iedzīvotāju, Ls	CSP	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	↑	↑	Pieaug
		6992	9055	11556	12766	10181	10201	10945			
IKP Latvijā uz vienu iedzīvotāju, Ls	CSP	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	↑	↑	Palielinās
		6688	7386	6102	6095	6934	7632	8135			
Pašnodarbināto personu un individuālo komersantu skaits	CSP	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	↑	↑	Pieaug
		11758	13142	11919	13277	13728	13163	14346			
Tirgus sektora ekonomiski aktīvās statistikas vienības (komersanti (individuālie komersanti un komercsabiedrības), pašnodarbinātas personas, zemnieku un zvejnieku saimniecības)	CSP	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	↑	↑	Pieaug
		44445	48569	49724	50700	52412	55456	60601			
Ekonomiski aktīvās tirgus statistikas vienības uz 1000 iedzīvotājiem	CSP	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	↑	↑	Pieaug
		63	69	71	74	78	84	93			

Strādājošo mēneša vidējā darba samaksa bruto, Ls	CSP	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	↑	↑	Pieaug
		452	542	529	509	532	547	573			
Strādājošo mēneša vidējā darba samaksa neto, Ls	CSP	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	↑	↑	Pieaug
		322	393	389	359	375	387	410			
Strādājošo mēneša vidējā darba samaksa neto, pret iztikas minimum Latvijā	CSP	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	↑	↑	Pieaug
		2,42	2,45	2,31	2,16	2,17	2,20	2,31			
Iedzīvotāju ekonomiskās aktivitātēs līmenis, %	CSP	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	↑	↓	Stabils, pieaug
		70,8	72,1	70,9	69,4	68,6	69,8	70,2			
Reģistrētā bezdarba līmenis, gada beigās, %	NVA	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	↓	↓	Nepieaug
		3,1	5,2	12,1	9,9	7,8	6,4	5,6			
Sieviešu īpatsvars reģistrēto bezdarbnieku skaitā, gada sākumā	NVA	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	↓	↑	Jāvērtē kontekstā ar kopējo bezdarbnieku skaitu
		63,5	56,2	56,7	60,0	60,2	60,1	59,9			
Džini koeficients	CSP	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	↓	↓	Samazinās
		33,3	35,3	35,9	34,9	34,9	34,2	33,7			

Tendence

↑ ↓ ↑ ↓ ⇨

Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu	Nav notikušas izmaiņas
-------------	---------------------------------	------------------------------------	---------------------------------	------------------------------------	------------------------